

Statenzaal provinciehuis Groningen. Het oudste deel van het Groningse provinciehuis is een schoolgebouw uit de 15de eeuw, het nieuwste, ontworpen door Benthem Crouwel Architecten, dateert uit 1996. Een eeuw eerder kreeg het provinciehuis een nieuwe statenzaal, die, net als die van Friesland, is ontworpen door Jacobus van Lokhorst. Foto Roos Aldershoff

Wat vertellen de provinciehuizen over de provincies?

‘Architectuur, stad en mens’ is het hoofdthema van het werk van de fotografe Roos Aldershoff. Enige tijd geleden nam Aldershoff het initiatief om de twaalf provinciehuizen van Nederland uitgebreid te fotograferen. Hiermee wil ze het verhaal vertellen van de huisvesting van de Provinciale Staten, de minst zichtbare bestuurslaag van Nederland waarvoor woensdag 15 maart de verkiezingen worden gehouden. Aldershoffs foto’s van de provinciehuizen zijn gebundeld in het boek ' [Publiek besloten. Provinciehuizen in beeld](#) 'Historicus Laura Lubbers schreef de teksten voor het boek, met als uitgangspunt de vraag: wat vertellen de provinciehuizen over de provincies?

Statenzaal provinciehuis Friesland. De neogotische statenzaal, ontworpen door Jacobus vanLokhorst, werd aan het einde van de 19de eeuw gebouwd. De zaal maakt deel uit van een complex, waarvan het oudste deel vijf eeuwen oud is. Het nieuwste deel, uit 2007, is ontworpen door Sjoerd Soeters en is een kolossale, kleurige versie van een 18de-eeuws Fries huis. Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Noord-Holland. Het neoclassicistische provinciehuis van Noord-Holland heette Paviljoen Welgelegen toen het in 1794 werd voltooid. Het was in opdracht van de Engelse koopman Henry Hope gebouwd naar een ontwerp van Abraham van der Hart, de architect van onder meer het Maagdenhuis in Amsterdam. In 1930 werd Paviljoen Welgelegen na een renovatie het provinciehuis. In 2007-2008 werd het provinciehuis opnieuw gerenoveerd en kreeg het de daklantaarns terug die het oorspronkelijk had. Hierdoor werd de statenzaal niet alleen bijna twee keer zo hoog, maar valt er ook veel meer licht naar binnen. 📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Gelderland. Het provinciehuis van Gelderland in Arnhem werd in de jaren 1946–1954 gebouwd, nadat het oude onderkomen van het provinciaal bestuur bij het geallieerde bombardement van de Rijnbrug in 1944 was verwoest. In het door Jo Vegter ontworpen 'Huis van de Provincie' zijn talrijke kunstwerken met de rijk versierde architectuur versmolten tot één geheel. In 2017 werd het provinciehuis gerenoveerd en uitgebreid door TeamV Architectuur.

📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Zuid-Holland. Het door Fritz Peutz ontworpen provinciehuis in Den Haag werd in de jaren voor en na 1970 gebouwd en is twee keer gerenoveerd. Bij de eerste renovatie werd het provinciehuis deels gesloopt. Voor de laatste, in 2022 voltooide renovatie en uitbreiding kregen Kraaijvanger Architecten van het provinciebestuur de opdracht om 'meer licht' in het gebouw te brengen.

📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Overijssel. Het provinciehuis van Overijssel uit 1973 is, net als dat van Drenthe, ontworpen door Marius Duintjer. Tijdens de laatste renovatie in de jaren 2004–2007, na een ontwerp van Kraaijvanger Architecten, is Duintjers gebouw grondig onder handen genomen. De Statenzaal kreeg onder meer een aankleding met verwijzingen naar de Overijsselse natuur.

📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Limburg. Het uit 17delen bestaande provinciehuis in Maastricht, ontworpen door Gerard Snelder, is een kleine stad aan en in de Maas. De rivier stroomt niet alleen om, maar ook onder het provinciehuis door. In de ronde statenzaal hangt, als enige religieuze uiting in een Nederlands provinciehuis, een Christusbeeld. 📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Drenthe. Marius Duintjer, architect van het provinciehuis uit 1973, gaf de statenzaal een ronde vorm, een verwijzing naar de Balloërkuil waar volgens een mythisch verhaal de oude Germanen in Drenthe recht spraken. Begin jaren tachtig kreeg het provinciehuis een uitbreiding, ook van Duintjer maar in een andere stijl dan de oudbouw. 📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Flevoland. Het uit 1986 daterende gebouw van het bestuur van Nederlands jongste provincie Flevoland is na drie verbouwingen en uitbreidingen onherkenbaar veranderd. Bij de laatste verbouwing, in de jaren 2004–2007, kreeg het provinciehuis de karakteristiek golvende gevel.

📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Zeeland. Provinciale Staten van Zeeland zijn gehuisvest in De Librije in Middelburg, een middeleeuwse abdij waarin het bestuur van Zeeland al sinds 1573 zetelt. Op 17 mei 1940 werd het Provinciehuis door het Duitse bombardement op Middelburg verwoest. Sinds de voltooiing van de herbouw van de abdij in 1960 is het Provinciehuis verschillende malen gerenoveerd.

📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis Utrecht. Provinciale Staten van Utrecht zijn sinds 2012 ondergebracht in het door Architecten van Mourik ontworpen gebouw uit 1995 aan de rand van Utrecht. Eerder was het gebouw het hoofdkantoor van Fortis Bank, de bank en verzekeraar die in de financiële crisis van 2008 in moeilijkheden raakte en uiteindelijk in onderdelen werd verkocht. 📷 Foto Roos Aldershoff

Statenzaal provinciehuis van Noord-Brabant. Het door Huig Maaskant ontworpen Brabantse provinciehuis uit 1971 in Den Bosch is het enige brutalistische provinciehuis in Nederland. Het brutalisme, ontleend aan 'béton brut' (ruw beton,) werd lange tijd vooral verafschuwd, maar ondergaat de laatste jaren een opmerkelijke herwaardering. 📷 Foto Roos Aldershoff